

FORUM IURIS EUROPAEUM – vznik nového vedeckého časopisu pre právnu vedu v Slovenskej republike

FORUM IURIS EUROPAEUM – Establishing a New Scientific Journal for Legal Science in the Slovak Republic

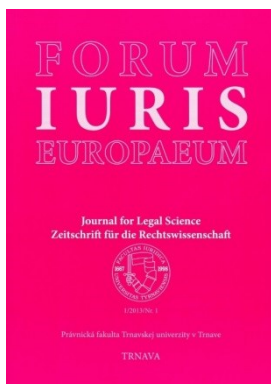
Adriana Švecová

Abstract: *Information on new scientific journal FORUM IURIS EUROPAEUM designed for broad forum of lawyers and scholars issued by the Faculty of Law at Trnava University in Trnava, Slovakia, since year 2013.*

Key Words: *Information; Scientific Journal; Legal Issues; Faculty of Law at Trnava University in Trnava; Slovakia.*

Abstrakt: *Informácia o novom vedeckom časopise FORUM IURIS EUROPAEUM, určenom pre široké právnické a akademické fórum, ktorý vydáva Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave od roku 2013.*

KLúčové slová: *Informácia; vedecký časopis; právne otázky; Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave; Slovenská republika.*

V záujme podpory vedy a výskumu na Slovensku i v medzinárodnom kontexte sa trnavská právnická fakulta rozhodla vydávať v spolupráci s Vydavateľstvom Typi Universitas Tyrnaviensis nový vedecký časopis pre právnu vedu s oficiálnym názvom FORUM IURIS EUROPAEUM (Journal for Legal Science, Zeitschrift für die Rechtswissenschaft, Vedecký časopis pre právnu vedu). Prvé dve čísla vydala ešte na sklonku roka 2013.

Nový časopis má charakter vedeckého recenzovaného časopisu, ktorý vychádza s polročnou periodicitou, pričom uzávierka prvého čísla je stanovená na polovicu apríla a uzávierka druhého čísla na polovicu októbra príslušného ro-

ka. Preferovanými jazykmi sa stali anglický a nemecký jazyk, no akceptované zostali najmä pre II. a III. rubriku ešte aj jazyky slovenský a český. Primárnym účelom je podporiť originálny vedecký výskum a posilniť kvalitnú publikačnú, odbornú formáciu právnych vedcov nielen zo Slovenskej republiky, ale aj z blízkeho či vzdialeného zahraničia.

Periodikum príkladne prináša vedecké štúdie, vedecké články, diskusné príspevky (podnety do diskusie) a recenzie vedeckých prác zo všetkých oblastí práva a právnych otázok náboženskej slobody. Zo štatútu časopisu vyplynuli základné kritériá na publikovanie, a to: v časopise môžu byť publikované aj medziodborové štúdie s interdisciplinárnym prienikom do príbuzných humanitných a spoločenských vied, pričom vedecké štúdie sú okrem recenzného konania samotnej redakčnej rady (zloženej z renomovaných slovenských aj zahraničných právnych vedcov) podrobené recenznému konaniu nezávislých, anonymných recenzentov.

Medzi členov redakčnej rady sa zaradili viacerí známi vedci z domácej aj zahraničnej vedeckej a akademickej obce. Za predsedu redakčnej rady bol vedením vybraný prof. Peter Blaho. Príkladne z domácej právnickej fakulty medzi jej členmi nájdeme týchto pánov profesorov a panie profesorky: prof. Helena Barancová, prof. Peter Blaho, prof. Ivan Šimovček, prof. Soňa Košičiarová, prof. Marek Šmid a doc. Miroslava Vráblová; z externých slovenských aj zahraničných popredných vedcov spomeňme mená: prof. Jozef Hurdík, prof. Mária Patakyová, prof. Alexander Bröstl, prof. Maximilian Fuchs, prof. Rudolf Welsler, doc. Christian Alunaru, prof. Dušan Nikolić, prof. Michael Bogdan.

V prvom čísle sa publikovalo aj úvodné slovo pani dekanke prof. Barancovej, ktorá popriala uvedenému projektu úspešný štart a trvalý čitateľský aj autorský záujem. V jej slovách zaznelo pevné želanie, aby sa časopis stal milým a užitočným sprievodcom a pomocníkom pri profesijnej práci.

Prvý úvodný vedecký príspevok publikoval renomovaný poľský romanista prof. Wojciech Dajczak z Poznane s názvom *Ein optionales europäisches Kaufrecht vom Gesichtspunkt der europäischen Privatrechtstradition (Projekt voliteľného európskeho kúpneho práva v perspektíve európskej právnej tradície)*. Z jeho obsahu možno vybrať nasledujúce podstatné závery: keď v októbri 2011 predstavila Európska komisia projekt právnej úpravy spoločného európskeho kúpneho práva, jeho cieľom sa stala ambícia umožniť vo všetkých členských štátoch Európskej únie spotrebite-

Ťom výber jednotného práva kúpnej zmluvy v zmluvnom práve s medzinárodným prvkom, pričom právna úprava má zahŕňať zásady tohto výberu a obsah práva kúpy a predaja. Zverejnenie projektu však vyvolalo veľmi intenzívnu medzinárodnú diskusiu a jedným zo zásadných kritických protiargumentov v nej je nedostatočné zohľadnenie právnej tradície v členských štátoch. Článok sa pokúša o reflexívny pohľad na túto kritiku. Autorove úvahy sa venujú otázke, či a akým spôsobom môže právna tradícia obohatiť diskusiu o zásadných problémoch právnej regulácie kúpnej zmluvy. Konkrétnu predstavu k tejto otázke vytvára historicko-porovnávací analýza dvoch otázok. Prvá sa dotýka druhu a hierarchie právnej úpravy práva kupujúceho pri zodpovednosti za vady tovaru. Druhou otázkou sú predpoklady a vymedzenie objektívnej zodpovednosti predávajúceho za škodu vyvolanú vadným tovarom. V rámci analýzy európskej právnej tradície autor zohľadnil antické právo rímske, a tiež názory uznaných právnikov kontinentálnej Európy, vychádzajúce z rímskeho práva od dôb neskorého stredoveku po vznik prirodzenoprávnej školy a pandektistiky. Táto náuka našla priamu kontinuitu alebo jej rozvoj v občianskoprávných kodifikáciách 20. storočia. Historicko-porovnávací analýza umožnila vznik tvrdenia, že stálou konštantou v európskej právnej tradícii je zachovanie zásadnej rovnováhy medzi ochranou záujmov predávajúceho a kupujúceho. Rovnováha medzi záujmami kupujúceho a predávajúceho z čias rímskeho práva pretrvala, hoci počas celej histórie kúpnej zmluvy sa menili dogmatické konštelácie vyššie uvedených zásad a pravidiel. Tento stav rovnováhy zachovala aj smernica EÚ 99/44 z 25. mája 1999 o predaji spotrebného tovaru a zárukách na tento tovar. V projekte dotknutej právnej úpravy z roku 2011 sa objavila istá konkrétna zmena. Spojenie zásady slobodného výberu právnej úpravy kupujúceho a plnej objektívnej zodpovednosti, nezávislej od zodpovednosti predávajúceho za vadný tovar, dovoľuje tvrdiť, že navrhovaný model danej úpravy narúša v právnej tradícii existujúcu rovnováhu medzi ochranou záujmov predávajúceho a kupujúceho, a týmto spôsobom historicko-právne argumenty umocňujú a podporujú kritiku dotknutej úpravy. Poukazujú totiž výrazne na to, že navrhovaná úprava neprelamuje iba túto tradíciu.

Druhý príspevok s názvom *The Right to Good Administration and Principles of Administrative Punishment in the European Legal Space (Právo na dobrú verejnú správu a princípy správneho trestania v európskom právnom priestore)* pripravili dvaja domáci autori – prof. Soňa Košičiarová a doc. Tomáš Strémy, ktorí sa podujali spracovať problematiku uplat-

ňovania základných hmotnoprávných a procesnoprávných princípov v právnej úprave postupu orgánov verejnej správy pri vyvodzovaní administratívnoprávnej zodpovednosti právnických a fyzických osôb. Dotknuté princípy vyplývajú z požiadaviek Európskej únie a Rady Európy pri presadzovaní práva na dobrú verejnú správu. Štúdia poukazuje aj na súčasnú prax súdov na Slovensku, ktorá je podmienená existujúcou nedostatočnou úpravou princípov správneho trestania pri jednotlivých druhoch správnych deliktov. Súdny vykonávajú analógiu *iuris*, na ktorú v konkrétnych právnych oblastiach priamo poukazujú, *a contrario* reflektujú aj jej zákaz pri určenej oblasti skutkových podstat správnych deliktov, deliktuálnej zodpovednosti za ne a ich penalizácii. V závere, apelujú na nevhodný právny stav, konštatujú, že i keď dotknuté súdne rozhodnutia európskych súdnych dvorov aj národnej judikatúry prispievajú k spätnej kultivácii rozhodovacej činnosti orgánov verejnej správy, ktoré sú viazané zákonmi, nemožno očakávať, že odstránia všetky nedostatky zákonnej úpravy. Jediným legislatívne koncepčným riešením je schválenie všeobecnej a jednotnej úpravy základných pravidiel správneho trestania.

Náš pán rektor, prof. Marek Šmid, otvoril vo svojom príspevku s názvom *Bilateral Agreements between State and Churches or Religious Communities in Slovakia and the Protection of Conscience: Fresh Call for Fundamental Debate (Bilaterálne dohody medzi štátom a cirkvami alebo náboženskými komunitami na Slovensku a ochrana svedomia: nová výzva na zásadnú debatu)* viaceré problémy nesporne náročného právneho problému, aj politického rébusu posledných desaťročí v Slovenskej republike, práva výhrady vo svedomí, resp. širšej ľudsko-právnej dimenzie práva na slobodné vyznávanie náboženstva. Ako autor sám uvádza, *stále otvorený záväzok Slovenskej republiky k Svätej stolici a registrovaných cirkví a náboženských spoločností na Slovensku v súlade s článkom 7 základných zmlúv medzi dotknutými signatármi z rokov 2000 a 2002 uzatvárať osobitné vykonateľné dohody, ktoré stanovujú rozsah a podmienky pre uplatnenie práva na výhradu svedomia, by mohol riešiť de lege ferenda nové pravidlá osobitných dohôd, ktoré by ukladali Slovenskej republike prispôbiť právo tak, aby nedošlo k porušeniu základných princípov náboženských predmetov učenia. Aktuálny súčasný stav slovenského práva a spoločnosti sa stretáva so širokým a dobre rozvinutým medzinárodným a európskym právnym a sociálnym prostredím. Vzhľadom na individuálne prvky a vzťahy systémov, ako aj ich vzájomné interakcie môžeme dospieť k záveru, že Slovensko stojí na križovatke významných kultúrnych a právnych, osobitne*

ľudsko-právnych prístupov. Príspevok zdôraznil toľko podceňovaný potenciál výhrady vo svedomí aj v jeho etickom a morálnom, nielen právnom kontexte.

Ďalší príspevok od doc. Adriany Švecovej z domácej fakulty pod názvom *Tyrnauer Testamentspraxis im 18. und 19. Jahrhundert (Trnavská závetná prax v 18. a 19. storočí)* rozvinul originálny archívny, právnohistorický výskum. V štúdiu sa predstavujú po prvýkrát ucelené závery končiaceho sa viacročného bádania materiálnej/formálnej stránky trnavských meštianskych závetov a čiastočne neopomenuteľnej duchovnej stránky, ktorý sa zavŕši pripravovanou monografiou Trnavské meštianske závety (1700 – 1871), vedno s edíciou relevantnej časti fondu trnavského magistrátu (cca 1 500 závetov a ďalších úkonov *mortis causa*). Je treba zdôrazniť, že výskum sa sústredil na veľmi zaujímavý fond trnavského magistrátu, predstavený v koncíznych faktografických synopsách, tézach i hypotézach, čím autorka udržiava kontinuitu tak prepotrebného archívneho právnohistorického výskumu, ktorý jediný v starších dejinách môže súčasné historické poznanie posunúť nerecyklovane vpred. V stručnom závere autorka konštatuje, že závetná prax v uhorských mestách na príklade Trnavy dodržiavala literu právnej obyčaje, prípadne zákona, stotožnenú predovšetkým s hlavným prameňom domácej, trnavskej obyčajej úpravy, a následne uhorského novovekého zákonodarstva. Rezumuje tiež podstatný znak trnavskej závetnej praxe, že obsah závetov dokázal ich nevyhnutný duchovný, t.j. religiózny a eschatologický rozmer. Závety dochovali formálno-právny stav zhodný s uhorským úzom zák. čl. XXVII/1715: jasná a presná identifikácia osôb, vyhýbanie sa dodatočným textovým korektúram, formula *sana-mente* vo vzťahu k *activitati testandi*, obligatórnosť datovania, svedeckej účasti a záverečnej overovacej formule testátora o originalite a právnej záväznosti úkonu *mortis causa*. Zachovával sa i viac-menej obligatórny materiálny znak závetnej dispozície – ustanovenie dediča *institutio haeredis*, avšak trnavské závety potvrdili predovšetkým slobodu testovania (*libertas testandi*).

Ako posledný vedecký príspevok prvého čísla bola zaradená právnohistorická štúdia od JUDr. Vojtecha Vladára s názvom *Právna subjektivita Cirkvi podľa Milánskeho ediktu*. Autor v nej vyzdvihol, že kľúčový pojem právnej subjektivity, obzvlášť vo vzťahu k cirkvám (osobitne katolíckej) a náboženským spoločnostiam, predstavuje v právnej vede dodnes jednu z najpertraktovanejších otázok. Napriek tomu, že jej charakteristiky sú relatívne jasne vymedzené, či už z pohľadu súčasnej teórie práva, alebo práva rímskeho, viaceré čiastkové problémy zostávajú stále otvorené.

Keďže rozvíjajúca sa raná Katolícka cirkev pôsobila od jej založenia v 1. storočí po Kristovi v Rímskej ríši ako právom nedovolený spolok, nedisponovala ani právnou subjektivitou. V týchto skutočnostiach možno tiež nájsť hlavné dôvody pre súdne postihy raných kresťanov, ktorým urobil v celej Ríši koniec až prameň, dnes známy predovšetkým pod názvom „Milánsky edikt“. Za hlavný cieľ si autor kladie úlohu právne pojednať o samotnej právnej subjektivite katolíckej cirkvi z hľadiska teórie práva, rímskeho práva a v osobitnom historickom exkurze do Milánskeho ediktu, v čom vidí autor hlavný cieľ príspevku. Práve v pertraktovanom Milánskom reskripte boli položené základy pre úzke prepojenie kresťanského náboženstva so štátom, pričom k výraznejším snahám o ich oddelenie začalo dochádzať až koncom 18. storočia, najmä však v priebehu 19. storočia.

Druhá rubrika obsiahla informačnú správu o úspešnom vedeckom podujatí na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave v dňoch 20. a 21. septembra 2012 Trnavské právnické dni z pera domáceho autora doc. Miloša Lacka. Poslednú rubriku recenzií a anotácií reprezentovala recenzia prof. Petra Blaha k publikácii Michala Skřejpka s názvom *Bibliographia Iuris Romani Criminalis*.

Druhé číslo bolo pripravené koncom roka 2013. Z jeho obsahu vyberáme synopsy k jednotlivým vedeckým príspevkom. Prvý príspevok s názvom *Constitutional Concept of the White Kingdom of Hungary (Ústavnoprávny koncept Bieleho Uhorska)* pripravili z domácej fakulty prof. Peter Mosný a JUDr. Róbert Jáger (UMB Banská Bystrica) na tému právnohistorického zhodnotenia neustále diskutovaného a diskutabilne prijímaného procesu národného sebauvedomenia Slovákov v zmysle nezávislého národa a jeho ústavnopolitických predstáv a možností v rámci dualistického Uhorska, pod hrozbami jeho represívnej a agresívnej maďarizačnej nacionalistickej politiky a práva. Autori tematizovali dobre známy základný politický programový dokument druhej polovice 19. storočia – Memorandum národa slovenského (Martinské memorandum zo 6. júna 1861), ktorého primárnou požiadavkou bolo vytvorenie autonómie slovenského územia (resp. Slováckmi obývaného územia). Svoje názory na postavenie a históriu tzv. Bieleho Uhorska, s ktorým súdobí politici stotožnili Slovensko, prezentovali v závere: „Aj napriek kritike Memoranda, aj zo strany niektorých predstaviteľov slovenskej národnej reprezentácie (najmä niektorých predstaviteľov Novej školy slovenskej) sa nič nezmenilo na dôležitosti a oprávnenosti národných požiadaviek v ňom obsiahnutých. Po I. svetovej vojne vstupujú Slováci do nového štátu Čechov a Slovákov s veľkými

očakávaniami. Hoci postavenie Slovákov v Československu bolo v porovnaní s ich postavením v Uhorsku určite lepšie, ani v Československu nebolo umožnené realizovať požiadavky národného života Slovákov v plnom rozsahu. Slovákom predovšetkým absentovalo ich uznanie národnej svojbytnosti, a z toho vyplývajúca najmä rovnoprávna spoluúčasť pri rozhodovaní vo veciach správy – okrem iného aj ich vlastných záležitostí. Vznik Slovenského štátu v marci 1939 (Slovenskej republiky vojnového obdobia) možno hodnotiť teda len ako naplnenie dlhodobého procesu národnej, ako aj štátoprávnej emancipácie národa slovenského. Po obnovení existencie spoločného štátneho spoluzitia s národom českým po II. svetovej vojne sa formálno-právne i fakticky podarilo realizovať niektoré atribúty samobytného slovenského národa pri správe dvojnárodného československého štátu. Napriek tomu realizácia štátoprávnych vzťahov ani po vydaní Zákona o československej federácii z roku 1968 neplnila atribúty rovnocenného i rovnoprávneho postavenia slovenského národa s národom českým v spoločnom štáte. Preto nie je nijako prekvapivé, že po uvoľnení politických pomerov v dôsledku udalostí z roku 1989 sa slovenský národ vydáva cestou vlastnou. Vznik Slovenskej republiky v roku 1993 nemožno hodnotiť nijako inak, ako naplnenie snáh mnohých generácií našich predkov v boji o to, hodnotu čoho si mnohí súčasníci nielenže nevážia, ale mnohí ani neuvedomujú.“

Naša pani dekanica, prof. Helena Barancová, sa stala autorkou druhého príspevku s názvom *Streiksrecht in der Slowakischen Republik (Právo na štrajk v Slovenskej republike)*. K právnemu aj sociálnemu ukotveniu práva na štrajk v spoločnosti uviedla, že predstavuje dôležitú formu riešenia sociálnych konfliktov, nielen v oblasti pracovnoprávných sporov, ale aj pri riešení sociálnych konfliktov a hospodárskych problémov v spoločnosti. Okrem toho patrí medzi ústavou zaručené práva II. generácie ľudských práv, pričom ho Ústava Slovenskej republiky nelimituje, ale odkazuje s ohľadom na rozsah tohto práva na osobitný zákon, ktorý doteraz nebol prijatý, pričom právna teória, ako aj právna prax akceptuje právo na štrajk v zmysle Ústavy SR. Autorka akcentovala stav právneho základu práva na riešenia kolektívnych pracovných sporov, vrátane práva na štrajk a práva na výluky, ktorý normoval zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov. Podľa nej je osobitosťou doterajšieho právneho vývoja úpravy práva na štrajk v Slovenskej republike aj neutešená skutočnosť, že právo na štrajk okrem Ústavy SR upravuje výlučne uvedený zákon o kolektívnom vyjednávaní, ktorý sa aplikuje len pre účely riešenia pracovných sporov v rámci kolektívneho vyjednávania. K jeho ďalším akcesorickým významom možno uviesť podľa au-

torky: „Právo na štrajk slúži zo strany zamestnancov k dosiahnutiu určitých hospodárskych a sociálnych cieľov prostredníctvom prerušenia výkonu práce, tak, ako právo na vyluku slúži pre zamestnávateľov k dosiahnutiu určitých hospodárskych a sociálnych cieľov prostredníctvom prerušenia prideľovania práce zamestnancom. Právo na štrajk je prostriedkom riešenia kolektívnych pracovných sporov.“ Autorka ďalej rozoberá druhy štrajku, ktoré súvisia s uzatváraním kolektívnych zmlúv a obsahujú personálne, vecné a procesné podmienky pre platnosť každého štrajku, ako aj jeho právne následky.

Jeden z mladších domácich kolegov JUDr. Michal Maslen sa v príspevku s názvom *Princíp „ne bis in idem“ v oblasti správneho trestania* aktuálne zaoberal otázkami aplikácie záruky „ne bis in idem“ v oblasti správneho trestania. Rozvinul vo vede správneho práva toľko diskutovanú a aktuálnu tému správneho súdnictva a správnych deliktov. V úvode príspevku opisuje vymedzenie uvedenej záruky právnou vedou a súdnou judikatúrou. Následne nadväzuje obsahom uvedeného pravidla na právny názor vyprofilovaný na pôde Rady Európy. V ďalšej časti príspevku sa venuje prístupu Európskej únie k pravidlu „ne bis in idem“. Vo svojom príspevku zohľadňuje rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Českej republiky, Najvyššieho správneho súdu Českej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Posledný príspevok pre prvú rubriku pripravili kolegovia civilisti. Domáca autorka JUDr. Marianna Novotná a pražský kolega JUDr. Jakub Handrlica v príspevku pod názvom *Legal Framework and Perspectives of Nuclear Third Party Liability in the Czech and Slovak Republics (Perspektívy jadrovej zodpovednosti v česko-slovenskom právnom priestore)* venovali pozornosť československej právnej úprave v špeciálnom druhu objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú subjektami jadrovej energetiky. Štúdia ponúka prehľad a analýzu existujúceho právneho rámca úpravy zodpovednosti za jadrové škody v Českej a Slovenskej republike, ktorý primárne vychádza z právnej úpravy Viedenského dohovoru o občianskoprávnej zodpovednosti za jadrovú škodu z roku 1963, zmluvnými stranami ktorého sú obidva štáty. Štúdia zároveň poukazuje na možnosti a limity ďalšieho vývoja českej a slovenskej právnej úpravy, a to predovšetkým v koincidencii s požiadavkami najnovšieho smerovania tejto problematiky na úrovni medzinárodnej a nadnárodnej. V nadväznosti na istý kritický postoj autorov k doterajšiemu právnemu stavu boli v štúdií načrtnuté perspektívy ďalšieho smerovania zodpovednostnej jadrovej legislatívy.

Najmä domáci autori podporili druhú a tretiu rubriku druhého čísla (prof. Peter Blaho, JUDr. Peter Colotka, JUDr. Róbert Kutiš, JUDr. Jozef Štefanko). Publikované boli tiež dve recenzie – od Mateja Pekarika, s titulom Jana Hendrika Valgaerena: *The Jurisdiction of the Pontiff in the Roman Republic: a Third Dimension*, a Ivany Šoškovéj (UMB Banská Bystrica) na druhý zväzok právnohistorickej edície prameňov práva autoriek Laclavíková Miriam – Švecová Adriana: *Pramene práva na území Slovenska II. (1790 – 1918)*.

Z predstavených krátkych synops a zhodnotení obsahov prvého a druhého čísla časopisu FIE, vydaných v prvom ročníku 2013, vidno širokú škálu právo-teoreticko-historických, a tiež pozitívno-aplikačných príspevkov. Ich obsah prirodzene rozvíja aktuálne a naliehavé právne problémy a výzvy právnej vedy, pričom autori často dospievajú k návrhom *de lege ferenda* a poukazujú tak na nevhodnú alebo absentujúcu právnu úpravu. Prirodzene, že polemizujú, analyzujú a hodnotia, verifikujú svoje poznanie so stavom práva a spoločnosti, neraz prechádzajú do spoločenských, etických, morálnych či štátoprávnych, politických a medzinárodných tém, čím môžu povzbudzovať k veľmi potrebnej a flexibilnej vedeckej diskusii a spolupráci, alebo aj k vzájomnej konfrontácii rôznych a protichodných vedeckých záverov a hypotéz.

Prioritná ambícia fakulty podporovať humanitné vedy a výskum má v nedávnej minulosti vydaných prvých dvoch číslach časopisu FIE z roku 2013, domnievame sa, dôstojného reprezentanta, ktorého kvalitu preverí až čas a interaktívna spolupráca a kontakty vedcov z rôznych pracovísk, domácej Trnavskej univerzity, ostatných slovenských vedeckých pracovísk a v neposlednom rade aj zo zahraničia. Touto notickou dávame preto na známosť existenciu nového printového (aj elektronického) média, schopného potenciálne osloviť širokú odbornú aj laickú verejnosť.

Na záver prajeme uvedenému právnickému periodiku, súhlasne s antickým, rímskym výrokom „*Fortunam citius reperias quam retineas*,“ aby si vlastný vedecký, autorský aj čitateľský potenciál nielen získal, ale hlavne trvale udržal.

Zoznam bibliografických odkazov

FORUM IURIS EUROPAEUM: Journal for Legal Science; Zeitschrift für die Rechtswissenschaft. Trnava: Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2013, roč. 1, č. 1, 109 s. ISSN 1339-4401.

FORUM IURIS EUROPAEUM: Journal for Legal Science; Zeitschrift für die Rechtswissenschaft. Trnava: Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2013, roč. 1, č. 2, 101 s. ISSN 1339-4401.

Doc. JUDr. PhDr. Adriana Švecová, PhD.

Právnická fakulta
Trnavská univerzita v Trnave
Kollárova 10
917 01 Trnava
Slovenská republika
asvecova@truni.sk